Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI
PRÓBNA MATURA Z OPERONEM

Geografia
Poziom rozszerzony

Listopad 2020

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
1.	np.: W polu B5 są liczne obiekty noclegowe, których brak w polu C5. W polu B5 są liczne, nieczynne kopalnie, a nie ma ich w polu C5. W polu B5 znajdują się obiekty zagospodarowania turystycznego, a w polu C5 brak takich obiektów. 1 pkt – poprawne porównanie dwóch elementów środowiska antropogenicznego 0 pkt – poprawne porównanie jednego elementu środowiska lub brak poprawnej odpowiedzi	0–1
2.1.	Szerokość geograficzna kopalni Wilhelm $\phi = 50°40'N$ Wzór na obliczenie wysokości Słońca w momencie górowania w dniu 22 XII na półkuli północnej: $h = 90° - \phi - 23°26'$ $h = 90° - 50°40' - 23°26'$ $h = 15°54'$ Wzór na obliczenie wysokości Słońca w momencie górowania w dniu 22 VI na półkuli północnej: $h = 90° - \phi + 23°26'$ $h = 90° - 50°40' + 23°26'$ $h = 62°46'$ Uwaga: Za poprawne uznaje się także odpowiedzi z wykorzystaniem deklinacji 23°27'. 1 pkt – poprawne obliczenie kąta padania promieni słonecznych dla dwóch dni 0 pkt – poprawne obliczenie kąta padania promieni słonecznych dla jednego dnia lub brak obliczeń	0–1
2.2.	Dzień jest dłuższy: na wzniesieniu Wawel. Uzasadnienie: Ponieważ leży ono bardziej na północ, czyli bliżej koła polarnego północnego, gdzie w dniu 22 VI jest dzień polarny. 1 pkt – podanie poprawnego miejsca i uzasadnienia 0 pkt – podanie niepoprawnego miejsca lub niepoprawnego uzasadnienia albo brak poprawnej odpowiedzi	0–1
3.	1. F, 2. P, 3. P, 4. F 1 pkt – poprawne zaznaczenie czterech odpowiedzi 0 pkt – poprawne zaznaczenie mniej niż czterech odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
4.	Odległość między dolną stacją kolejki a Wielką Sową wynosi 3,5 cm. 1 cm – 0,4 km 3,5 cm – *x* *x* = 1,4 km Obliczenie czasu przejścia w linii prostej: 4 km – 60 min 1,4 – *x* min *x* = 21 minut Obliczenie różnicy wysokości: dolna stacja wyciągu: 700 m n.p.m. Wielka Sowa 1015 m n.p.m. Różnica wysokości: 1015 m n.p.m. – 700 m n.p.m. = 315 m Dodatkowy czas przejścia w górę: 100 m – 10 min 315 m – *x* min *x* = 31,5 min Całkowity czas przejścia: 21 min + 31,5 min = 52,5 min 2 pkt – poprawne wykonanie obliczeń czasu przejścia w linii prostej i czasu wejścia pod górę oraz podanie całkowitego czasu przejścia (różnica pomiaru w linii prostej ±0,2 mm) 1 pkt – poprawne wykonanie obliczeń czasu przejścia w linii prostej lub czasu wejścia pod górę (różnica pomiaru w linii prostej ±0,2 mm) 0 pkt – brak poprawnych obliczeń lub wyniku	0–2
5.	a) sygnaturowa (obrazkowa) b) izoliniowa (lub poziomicowa, izometryczna, izohipsowa) c) zasięgu 1 pkt – poprawne podanie metody dla trzech elementów 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
6.	B, C 1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
7.	Sokolec-Sowina Uzasadnienie, np.: 1. W miejscowości Sokolec-Sowina znajdują się kąpielisko, ośrodek jeździecki, a niedaleko także kompleksy sztolni i dawnych kopalni, więc jest tu lepsza baza turystyczna niż w Lasocinie, co zapewnia większe możliwości spędzenia aktywnie czasu. 2. W okolicy Lasocina są możliwe tylko wędrówki górskie. 2 pkt – podanie poprawnej miejscowości oraz dwóch argumentów 1 pkt – podanie poprawnej miejscowości oraz jednego argumentu 0 pkt – podanie niepoprawnej miejscowości lub podanie poprawnej miejscowości, ale brak co najmniej jednego poprawnego argumentu	0–2
8.	1B 1 pkt – poprawne wybranie dwóch odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
9.1.	D 1 pkt – zaznaczenie poprawnej odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
9.2.	z E na W 1 pkt – poprawne uzupełnienie zdania 0 pkt – niepoprawne uzupełnienie zdania	0–1
10.1.	np.: Im wyższa szerokość geograficzna, tym dłużej trwa dzień. 1 pkt – poprawne określenie prawidłowości 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
10.2.	1C 1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
10.3.	Podkreślone: 22 VI; Raka; na północ od koła podbiegunowego N 1 pkt – poprawne podkreślenie wyrażeń w trzech zdaniach 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
11.1.	front chłodny, cumulonimbus (chmura kłębiasta deszczowa lub chmura kłębiasta burzowa) 1 pkt – poprawne rozpoznanie frontu i chmury 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
11.2.	Podkreślone: wzrastać; szybko spadać; silny 1 pkt – poprawne podkreślenie odpowiedzi w trzech zdaniach 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
11.3.	np.: – Daje obfite i krótkotrwałe opady deszczu. – Często towarzyszą jej wyładowania atmosferyczne. – Jest chmurą silnie rozbudowaną w pionie. 1 pkt – podanie trzech cech chmury 0 pkt – podanie mniej niż trzech cech chmury lub brak odpowiedzi	0–1
12.1.	np.: Im wyższa szerokość geograficzna, tym większe wartości średnich rocznych izoamplitud. 1 pkt – poprawne sformułowanie wniosku 0 pkt – niepoprawne sformułowanie wniosku	0–1
12.2.	np.: Temperatury najcieplejszego miesiąca są wyższe nad zwrotnikami, gdzie występuje duże nasłonecznienie i bardzo skąpe opady, co wynika z małej zawartości pary wodnej w powietrzu nad tymi szerokościami (minimalne zachmurzenie nie ogranicza dostępu promieniowaniu słonecznemu). Z kolei nad równikiem powstają rozbudowane chmury dające duże opady, co obniża temperaturę powietrza. 1 pkt – wskazanie na wyższe temperatury nad zwrotnikami i powiązanie ich z mniejszą zawartością pary wodnej i chmur 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
13.1.	A. 6, B. 5, C. 4, D. 3, E. 2, F. 1 2 pkt – poprawne przyporządkowanie sześciu odpowiedzi 1 pkt – poprawne przyporządkowanie pięciu odpowiedzi 0 pkt – poprawne przyporządkowanie mniej niż pięciu odpowiedzi	0–2
13.2.	Podobieństwa, np.: – Na obu klimatogramach najwyższe opady są w porze letniej. – Na obu klimatogramach najniższe temperatury występują w styczniu. Różnice, np.: – Temperatury na klimatogramie C zimą są znacznie niższe niż na F. – Najwyższe opady na klimatogramie C występują w sierpniu, a na klimatogramie F – w lipcu. 2 pkt – poprawne podanie dwóch podobieństw i dwóch różnic 1 pkt – poprawne podanie dwóch podobieństw lub dwóch różnic albo jednego podobieństwa i jednej różnicy 0 pkt – poprawne podanie mniej niż dwóch elementów porównania	0–2

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
13.3.	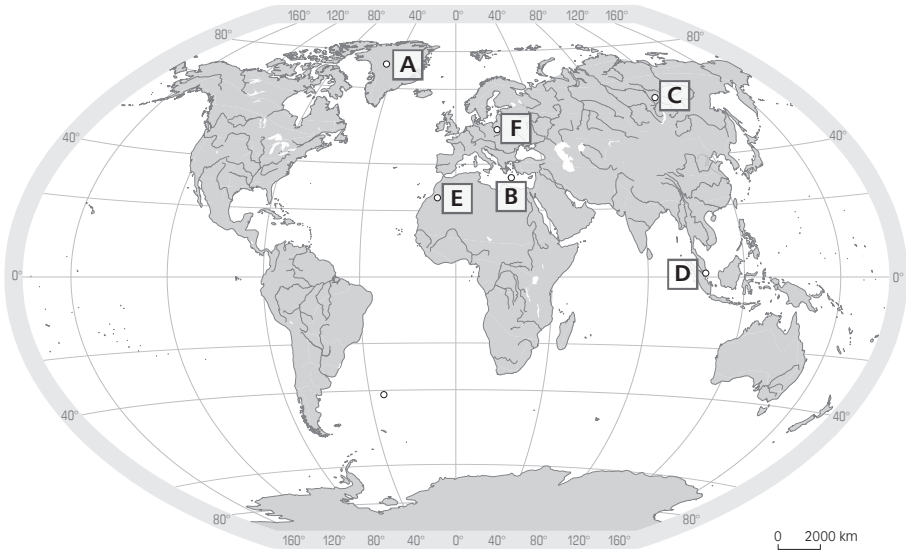 1 pkt – poprawne przyporządkowanie sześciu klimatogramów 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
14.1.	1. F, 2. F, 3. P, 4. P, 5. F 1 pkt – poprawne zaznaczenie pięciu odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
14.2.	1. G, – 2. C, – 3. E, + 4. A, – 5. B, + 2 pkt – poprawne przyporządkowanie pięciu nazw prądów i określenie ich termiki 1 pkt – poprawne przyporządkuje czterech nazw prądów i określenie ich termiki 0 pkt – poprawne przyporządkowanie mniej niż czterech nazw prądów i określenie ich termiki lub brak odpowiedzi	0–2
14.3.	Termika prądu morskiego: zimny Wpływ na wielkość opadów: zmniejsza Wpływ na zawartość pary wodnej w powietrzu: zmniejsza 1 pkt – poprawne wykazanie wpływu prądu na wielkość opadów oraz związku między termiką prądu morskiego a zawartością pary wodnej w powietrzu 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
15.	Kolejno: 4, 6, 2, 5, 1, 3 1 pkt – poprawne ułożenie etapów 0 pkt – niepoprawnie ułożenie etapów	0–1
16.1.	1. D, 2. A, 3. C 1 pkt – poprawne przyporządkowanie trzech odpowiedzi 0 pkt – poprawne przyporządkowanie mniej niż trzech odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–1
16.2.	1B 1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
16.3.	np.: – do wyrobu szkła – w budownictwie jako składnik betonu, zapraw murarskich, tynków – do nawierzchni sztucznych boisk piłkarskich, placów zabaw, miejskich plaż – do wyrobu ceramiki 1 pkt – podanie dwóch poprawnych zastosowań piasku 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
17.1.	A. spełzywanie, B. osuwanie Szybciej odbywa się osuwanie. 1 pkt – poprawne rozpoznanie ruchów i wskazanie ruchu odbywającego się szybciej 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
17.2.	np.: – stopień nachylenia stoków – układ warstw skalnych – nawilgocenie stoku – działalność człowieka 1 pkt – poprawnie podanie dwóch czynników 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
17.3.	np.: – pochylone w dół stoku drzewa (lub powyginane podstawy pni drzew) – pochylone ogrodzenia i betonowe bariery – charakterystyczne jęzory, girlandy, loby warstw skalnych 1 pkt – poprawnie wskazanie dwóch elementów 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
18.	Podkreślone: Tien-Szan, Wogezy 1 pkt – poprawne podkreślenie dwóch pasm 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
19.	np.: – dokładne geodezyjne pomiary satelitarne ruchu płyt litosfery – obserwacja zmian ziemskiego pola magnetycznego – zmiany zawartości radonu w wodach podziemnych – edukacja dotycząca zachowań w czasie wystąpienia trzęsień ziemi – organizacja systemu ratownictwa przeciwpożarowego i medycznego – wprowadzenie nowoczesnych technologii w budownictwie 2 pkt – poprawne podanie trzech działań 1 pkt – poprawne podanie dwóch działań 0 pkt – poprawne podanie mniej niż dwóch działań lub brak odpowiedzi	0–2
20.1.	Numer najlepszego kompleksu: 2 Nazwa kompleksu: C 1 pkt – poprawne podanie numeru kompleksu i zaznaczenie jego nazwy 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
20.2.	Ocena: dobra Uzasadnienie, np.: Na większości obszaru występują gleby stosunkowo słabe, czyli bielicowe 4. i 5. kompleksu przydatności rolniczej, wykształcone na piaskach gliniastych mocnych, glinach średnich i glinach lekkich. Znajduje się tutaj jednak duży obszar gleb bielicowych klasy 2., o stosunkowo dobrych właściwościach wykształcony na glinach lekkich i piaskach gliniastych lekkich. UWAGA: Należy uznać ocenę „słaba" pod warunkiem, że uczeń powoła się na przeważające gleby bielicowe kompleksu 4. i 5. 1 pkt – podanie poprawnej oceny i uzasadnienia z powołaniem się na typy gleb oraz skał, na których powstały 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
20.3.	Podatność gleb tego obszaru na erozję jest niewielka (niska). Wpływa na to niewielkie nachylenie terenu oraz przewaga ciężkich i średnich glin oraz piasków gliniastych. 2 pkt – wykazanie niewielkiej podatności gleb na erozję i odniesienie się do rzeźby terenu i podłoża 1 pkt – wykazanie niewielkiej podatności gleb na erozję i odniesienie się do rzeźby terenu lub podłoża 0 pkt – wykazanie innej niż niska podatności gleb na erozję lub brak odniesienia się do rzeźby terenu i podłoża	0–1
21.1.	1 – 3 – 2 1 pkt – poprawne ułożenie piramid 0 pkt – niepoprawne ułożenie piramid	0–1
21.2.	1. Nigeria, Czad 2. Ukraina, Rumunia 3. Turcja, Francja 1 pkt – poprawne przyporządkowanie wszystkich państw 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
22.	np.: pozytywne: mniejsze bezrobocie, mniejsza konkurencja na rynku pracy, pozostałe w kraju rodziny emigrantów otrzymują z zagranicy pieniądze, zatem często żyją na wyższym poziomie negatywne: rozbicie rodzin, odpływ wykształconych pracowników (drenaż mózgów), odpływ specjalistów, niekorzystna zmiana struktury wiekowej społeczeństwa 2 pkt – poprawne podanie dwóch pozytywnych i dwóch negatywnych skutków emigracji 1 pkt – poprawne podanie dwóch pozytywnych lub dwóch negatywnych skutków emigracji albo jednego pozytywnego i jednego negatywnego skutku 0 pkt – podanie niepoprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
23.1.	np.: Podobieństwa: – Obie wsie rozciągają się wzdłuż dróg. – Przy obu wsiach znajdują się długie i wąskie pola; Różnice: – We wsi przedstawionej na rycinie A zabudowa występuje po dwóch stronach drogi, a we wsi z ryciny B – tylko po jednej. – Zabudowa we wsi z ryciny A jest gęstsza niż we wsi z ryciny B. 2 pkt – poprawne podanie dwóch podobieństw i dwóch różnic 1 pkt – poprawne podanie dwóch podobieństw lub dwóch różnic albo jednego podobieństwa i jednej różnicy 0 pkt – podanie niepoprawnych odpowiedzi lub brak odpowiedzi	0–2
23.2.	A. e, B. b 1 pkt – poprawne przyporządkowanie dwóch nazw 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
24.1.	Od góry: Wielka Brytania, 5 Polska, 2 Rumunia, 3 Włochy, 4 1 pkt – poprawne wpisanie nazw państw i numerów 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Nr zadania	Poprawna odpowiedź i zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
24.2.	Na mapie zaznaczono literą A Mołdawię. Państwo: Mołdawia Stolica: Kiszyniów 1 pkt – poprawne zaznaczenie państwa literą A oraz podanie nazwy tego państwa i nazwy jego stolicy 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
25.1.	A. Chiny, B. Francja, C. Australia 1 pkt – poprawne zapisanie trzech nazw państw 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
25.2.	A, C, E 1 pkt – poprawne podkreślenie trzech odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
26.1.	1. Zmiana: spada / tendencja spadkowa / spadek Uzasadnienie, np.: Węgiel jest surowcem nieodnawialnym. Zanieczyszcza środowisko – podczas jego spalania dostaje się wiele szkodliwych związków do atmosfery. 2. Zmiana: rośnie / wzrost / tendencja wzrostowa Uzasadnienie: Gaz ziemny jest uważany za paliwo ekologiczne, emitujące niewiele zanieczyszczeń do atmosfery podczas spalania. 3. Zmiana: rośnie / wzrost / tendencja wzrostowa Uzasadnienie, np.: Źródła odnawialne nie ulegają wyczerpaniu i nie zanieczyszczają powietrza, wody. 2 pkt – poprawne określenie trzech tendencji i podanie trzech uzasadnień 1 pkt – poprawne określenie dwóch tendencji i podanie dwóch uzasadnień 0 pkt – poprawne określenie jednej tendencji i podanie jednego uzasadnienia lub brak odpowiedzi	0–2
26.2.	1. Wzrośnie udział produkcji energii z paliw odnawialnych. 2. Zmniejszy się udział produkcji z węgla. 1 pkt – poprawne podanie dwóch zmian 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
27.	2A 1 pkt – poprawne wybranie dwóch odpowiedzi 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
28.1.	Ocena: wysoka Uzasadnienie: W dolinie Nilu znajduje się wiele zabytków, np. Luxor. 1 pkt – poprawne podanie oceny i uzasadnienia 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1
28.2.	np.: – katarakty – zapory wodne 1 pkt – poprawne podanie dwóch przeszkód 0 pkt – brak poprawnej odpowiedzi	0–1

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl
Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Arkusze do pobrania: Arkuszmaturalny.pl

Książki do matury: Sklepmaturalny.pl

Giełda maturalna - serwis do nauki on-line

TWÓJ KOD DOSTĘPU

GRGLA21HE7

1. Zaloguj się na **gieldamaturalna.pl**
2. Wpisz swój kod
3. Odblokuj czasowy dostęp do bazy dodatkowych zadań i arkuszy z geografii (masz dostęp do 31.01.2022 r.)

ZDAJ MATURĘ
się na sprawdzoną pomoc

Nie wiesz, od czego zacząć przygotowania do matury?
Skorzystaj ze sprawdzonej pomocy!

PAKIETY -15% SPRAWDŹ